

MÀSTER EN EDUCACIÓ
Itinerari – Cultura Democràtica
Mòdul 1: Fonaments de la cultura democràtica

Seminari 1: Fonaments de la democràcia

Finalitat

Conèixer els fonaments, els orígens i les problemàtiques de les democràcies contemporànies.

En finalitzar es pretenen assolir els següents aprenentatges:

- Comprendre textos de Filosofia Política, identificar-hi les idees plantejades, resumir-les i presentar-les succintament.
- Manejar la tècnica del comentari de text filosòfic aplicada a l'elaboració d'un assaig crític.
- Conèixer les fonts, les teories i els arguments que històricament han plantejat els més importants filòsofs polítics, manejar els seus escrits fonamentals i tenir un coneixement bàsic de les seves interpretacions més importants sobre el concepte de democràcia.
- Reconèixer la connexió entre el pensament polític del passat i els debats filosòfics contemporanis.
- Saber relacionar els paradigmes ètics i jurídics de la filosofia política amb el marc axiològic d'una societat democràtica, explorant la interacció entre aquests paradigmes i els drets humans, així com els principis d'accessibilitat universal de les persones migrants.
- Saber fer servir les tècniques d'informació i comunicació aplicades a la investigació.

Dades importants

Nombre de sessions	Virtual (3 crèdits)
Durada	19/02/2024 – 19/02/2024
Professora del Seminari	Lydia de Tienda Palop
Llengua de docència	Castellà
Correu de la professora	ltienda@uda.ad / lydiadet@ucm.es
Mòdul associat	1
Competència	ME-E001. Interpretar les necessitats i els conflictes d'una realitat social, cultural i econòmica des dels valors que promou una cultura democràtica.
Resultat d'aprenentatge associat	ME-E001-01 Identifica les necessitats i els conflictes de l'entorn en relació als valors de la cultura democràtica.

Descripció del seminari

Els continguts del seminari en format virtual (*castellà*):

Bloc 1. Ciutadania i democràcia

- Tema 1 Orígens de la noció de ciutadania de les democràcies actuals.
- Tema 2 Les dimensions de la ciutadania de les democràcies contemporànies
- Tema 3 La noció de ciutadania a les democràcies europees

Bloc 2. Cultura i democràcia

- Tema 4 El Pluralisme cultural als Estats democràtics
- Tema 5 Integració i Interculturalitat a les democràcies europees

Bloc 3. La globalització i les democràcies contemporànies

- Tema 6 El fenomen migratori a les democràcies occidentals
- Tema 7 La teoria democràtica de Martha C. Nussbaum

Metodologia

El treball *virtual* serà guiat i autònom a partir dels materials i recursos proporcionats mitjançant el campus virtual UdA.

Al finalitzar cadascun dels temes, l'estudiant podrà fer un seguiment del seu aprenentatge mitjançant un test d'autoavaluació.

Avaluació

El resultat d'aprenentatge associat en aquest seminari és:

ME- E0001-01 Identifica les necessitats i els conflictes de l'entorn en relació als valors de la cultura democràtica.

Les evidències d'aprenentatge del **treball virtual** són:

L'elaboració d'un assaig filosòfic crític que incorpori els continguts apresos mitjançant l'estudi del dossier de materials facilitat al curs

Qualificació

Es tindran en compte els següents criteris de valoració:

(valor real: 10 punts)	Descripció	Puntuació màxima (punts)	Pes %
Criteri 1	Incorpora correctament els continguts apresos al curs.	3	30%
Criteri 2	Vincula els continguts amb l'anàlisi de la realitat contemporània	2	20%
Criteri 3	Realitza judicis crítics justificats	2	20%
Criteri 4	Té una posició pròpia críticament elaborada	1.5	15%
Criteri 5	Exposa els continguts de forma coherent, ordenada i mitjançant lèxic i sintaxi correctes	1.5	15%
		10	100 %

Material

Documents de lectura i consulta pel treball **virtual**:

Dossier de materials on es desenvolupen els 7 temes objecte de la matèria. Cada tema proporciona a l'estudiant uns materials d'estudi, una bibliografia bàsica de consulta i un test d'autoavaluació en cadascun dels sis primers temes per facilitar el seguiment de l'aprenentatge autònom. El tema 7 proporciona dos articles fonamentals per a l'elaboració de l'activitat final.

Bibliografia bàsica

- Cacciari, M. (2009). La ciudad. Barcelona: Ed. Gustavo Gili S. L.
- de Tienda, L. (2018). "La interculturalidad a través del Realismo constructivo". Juicio moral y Democracia: retos de la ética y la filosofía política. Granada: Comares, 203-211.
- Kymlicka, W. (1996). Ciudadanía multicultural. Una teoría liberal en defensa de las minorías étnicas. Barcelona: Paidós.
- Lamo de Espinosa, E. (1995). Culturas, Estados, Ciudadanos. Una aproximación al multiculturalismo en Europa. Madrid: Alianza.
- MacIntyre, A. (2013). Tras la virtud. Madrid: Austral.
- Nussbaum, M. (2002). Las mujeres y el desarrollo humano. Barcelona: Herder.
- Tassin, Etienne (2012). "Europa: ¿una comunidad política?. Dimensiones de democracia radical: pluralismo, ciudadanía, comunidad. Chantal Mouffe (coord.). Madrid: Prometeo Libros. Pp. 215-245.
- Tunner, B. (2012). "Esbozo de una teoría de la ciudadanía". Dimensiones de democracia radical: pluralismo, ciudadanía, comunidad. Chantal Mouffe (coord.). Madrid: Prometeo Libros. Pp. 49-85.
- Walzer, M. (2012). "El argumento de la sociedad civil". Dimensiones de democracia radical: pluralismo, ciudadanía, comunidad. Chantal Mouffe (coord.). Madrid: Prometeo Libros. Pp. 115-140.

- Walzer, M. (2016). Las esferas de la justicia. Una defensa del pluralismo y la igualdad. México: Fondo de Cultura Económica

Bibliografia complementària

- Berry, J. W. (1997). "Immigration, Acculturation and Adaptation". Applied Psychology: An International Review 46, 5-68.
- Calvo Bueza, T (2002). "Etnia" en Conill, J (coord.). Glosario para una sociedad intercultural. Valencia: Bancaja.
- Camps, V. (2002). "Civismo" en Glosario para una sociedad intercultural. Conill, J. (coord.) Valencia: Bancaja.
- Cortina, A. (2002) "Ciudadanía intercultural" en Conill, J (coord.). Glosario para una sociedad intercultural. Valencia: Bancaja.
- Drucker, F. (1999) La sociedad postcapitalista. Buenos Aires: Editorial Sudamericana.
- Etxeberria, X. (2002). "Estado pluricultural". En Glosario para una Sociedad Intercultural. Valencia: Bancaja.
- Fazio, M. (2001). Historia de la filosofía III. Filosofía Moderna. Madrid: Palabra.
- Galtung, J (2002) "Sociedad intercultural" en Conill, J (coord.). Glosario para una sociedad intercultural. Valencia: Bancaja.
- García Roca, X. (2002). "Integración" en Conill, J (coord.). Glosario para una sociedad intercultural. Valencia: Bancaja.
- Gutman, A. "Introducción" a Taylor, Charles (2003). El multiculturalismo y "la política del reconocimiento". México: Fondo de Cultura Económica.
- Huntington, S. P. (2001). El choque de civilizaciones. Barcelona: Paidós
- Kant, I. (1985). La Paz Perpetua. Madrid: Tecnos.
- Maquiavelo, N. (2102) El príncipe. Madrid: Austral, Clásica.
- Marshall T. H y Bottomore, T. (1998), Ciudadanía y clase social. Madrid: Alianza editorial.
- Nussbaum, M. (1996). Los límites del Patriotismo. Identidad, pertenencia y "ciudadanía mundial". Barcelona: Paidós.
- Nussbaum, M. (1997). El cultivo de la humanidad. Una defensa de la educación liberal. Barcelona: Paidós.
- Rawls, J. (2006). Teoría de la Justicia. México: Fondo de Cultura Económica.
- Rawls, J. (2004). El liberalismo político. Barcelona: Crítica.
- Sartori, G. (2001). La sociedad multiétnica. Pluralismo, multiculturalismo y extranjeros. Madrid: Taurus.
- Sartori, G. (2003). La política México: Fondo de Cultura Económica.
- Sen, A. (2000). Desarrollo y Libertad. Buenos Aires: Planeta.
- Velasco Arroyo, J. C. (1997). "Ayer y hoy del cosmopolitismo kantiano". Isegoría 16, pp. 91-117
- Weber, M. (1961). "Ethnic Groups", en Parsons, T., Shils, E., Negele K, Pitt J. Theories of society. Foundations of Modern Sociological Theory. New York: The Free Press, vol. I, 305-309.